

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 07-024/23-2889/2⁵
Podgorica, 12. jul 2023. godine

USTAVNI SUD CRNE GORE
Gospodin Budimir Šćepanović, predsjednik

PODGORICA

Vlada Crne Gore je, na sjednici održanoj 12. jula 2023. godine, razmotrila **Inicijativu za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti odredaba člana 301 stav 1 tačka 3, člana 302 stav 8 tačka 3 i člana 303 st. 1 i 2 Zakonika o krivičnom postupku („Službeni list CG“, br. 57/09, 49/10, 35/15 i 145/21)**, koju je Ustavnom sudu Crne Gore podnio advokat Borislav Radović, a Ustavni sud dostavio Vladi radi davanja mišljenja.

S tim u vezi, Vlada daje sljedeće

M I Š L J E N J E

Podnosilac Inicijative smatra da su odredbe člana 301 stav 1 tačka 3, člana 302 stav 8 tačka 3 i člana 303 st. 1 i 2 Zakonika o krivičnom postupku suprotne čl. 20 Ustava Crne Gore, kojim se svakome garantuje pravo na pravni lijek protiv odluke kojom se odlučuje o njegovom pravu ili na zakonom zasnovanom interesu. Navodima se ističe da se osporenim odredbama uskraćuje mogućnost okrivljenom ili optuženom licu da može potpisati sporazum o priznanju krivice prije nego se, u skladu s članom 301 stav 1 tačka 3 Zakonika o krivičnom postupku, odreći prava na izjavljivanje žalbe na odluku suda donijetu na osnovu sporazuma o priznanju krivice, kao i da se, istovremeno, okrivljenom ili optuženom uskraćuje pravo na izjavljivanje žalbe protiv rješenja suda o usvajanju sporazuma o priznanju krivice. Pri tome, podnosilac Inicijative navodi da se u praksi sporazum zaključuje u neravnopravnim uslovima i u najvećem broju slučajeva kada se okrivljeni nalazi u pritvoru. Ističe da zakonodavac, propuštajući da sporazum kvalifikuje kao „Odluku“ iz člana 301 stav 1 tačka 3, izbjegava ustavnu

obavezu da protiv sporazuma o priznanju krivice propiše pravo na pravni lijek.

Takođe, ukazuje i da omogućavanje prava na pravni lijek nije na štetu tužilaštva jer u slučaju ukidanja sporazuma o priznanju krivice postoji mogućnost suđenja i prilika da se pred sudom opravdaju navodi optužnice.

U konačnom, ističe da je prepuštanje postupajućim sudijama i tužiocima mogućnosti tumačenja pravnih normi suprotno jasnom jezičkom određenju i kvalifikaciji na štetu Ustavom zajemčenih prava čovjeka i građanina.

Vlada smatra da su navodi Inicijative neosnovani.

Članom 301 stav 1 Zakonika o krivičnom postupku, koji se odnosi na predmet sporazuma o priznanju krivice, propisano je da sporazumom okrivljeni u potpunosti priznaje krivično djelo za koje se tereti ili priznaje više krivičnih djela u sticaju, a okrivljeni i državni tužilac se, između ostalog, u tačkom 3 istog člana, saglašavaju i o odricanju stranaka i branioca od prava na žalbu protiv odluke suda donesene na osnovu sporazuma. Članom 303 stav 8 tačka 3 propisano je da se protiv presude kojom se okrivljeni oglašava krivim u skladu s usvojenim sporazumom žalba dozvoljava samo u slučaju kada presuda nije u skladu sa sporazumom. Članom 303 st. 1 i 2 propisano je da se, na osnovu pravosnažnog rješenja o usvajanju sporazuma o priznanju krivice donosi presuda, na koju je žalba dozvoljena u slučaju kada nije donijeta u skladu sa zaključenim sporazumom.

Tumačenjem navedenih odredaba pojedinačno i u međusobnoj vezi, Vlada smatra da okrivljenom nije povrijeđeno pravo na pravni lijek iz sljedećih razloga.

Navedene odredbe čl. 301, 302 i 303 treba sagledati kako u okviru opštih pravila koja se tiču prava na pravni lijek, tako i u odnosu na suštinu instituta sporazuma o priznanju krivice. Pravo na pravni lijek predstavlja osnovno pravo utemeljeno Ustavom i drugim relevantnim međunarodno pravnim propisima. Međutim, ne postoji interes da učesnici sporazuma imaju pravo osporavanja sudske odluke koja je donijeta na osnovu sporazuma koji predstavlja izraz saglasnosti volja stranaka. U navedenom je *ratio legis* obaveze da sporazum posjeduje, kao njegov sastavni dio, i element odricanja stranaka i branioca od prava na žalbu. Ovo posebno iz razloga jer se odricanje od prava na žalbu odnosi na odluku suda donesenu na osnovu sporazuma koji je izraz volje stranaka i u slučaju kada je sud u cjelosti prihvatio sporazum.

Uskraćivanje prava na žalbu u ovim okolnostima ne predstavlja povredu Ustava Crne Gore jer se mora sagledati i činjenica da u odnosu na sporazum postoji pravo na žalbu, koje je propisano članom 302 stav 10

Zakonika o krivičnom postupku (kojim je propisano da rješenje kojim se sporazum o priznanju krivice usvaja, odbacuje ili odbija sud unosi u zapisnik). Protiv rješenja kojim se sporazum o priznanju krivice usvaja oštećeni može izjaviti žalbu, a protiv rješenja kojim se sporazum odbija žalbu izjavljuje državni tužilac i okrivljeni.

Dakle, Vlada smatra da oštećeni ima pravo na žalbu kad se donosi rješenje o usvajanju sporazuma jer okrivljeni i državni tužilac kao stranke u postupku sporazum potpisuju saglasnoću volja, nakon sporazumjevanja o bitnim elementima rješavanja krivičnog predmeta. Ukoliko sud procijeni da je moguće odbiti sporazum, stranke u postupku nijesu uskaraćene na pravo izjavljivanje žalbe na takvu odluku.

Iz navedenog proizilazi da osporene odredbe člana 301 stav 1 tačka 3, člana 302 stav 8 tačka 3 i člana 303 st. 1 i 2 Zakonika o krivičnom postupku nijesu nesaglasne s članom 20 Ustava.

PREDSJEDNIK
Dr Dritan Abazović

